

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument na schôdzu

10.6.2013

B7-0282/2013

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásenia podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku

v súlade s článkom 110 ods. 2 rokovacieho poriadku

o rokovaníach o Dohode o spolupráci, partnerstve a rozvoji medzi EÚ a Afganistanom
(2013/2665 (RSP)).

**Pino Arlacchi, Thijs Berman, Ana Gomes, María Muñiz De Urquiza,
Raimon Obiols**
v mene skupiny S&D

Uznesenie Európskeho parlamentu o rokovaníach o Dohode o spolupráci, partnerstve a rozvoji medzi EÚ a Afganistanom (2013/2665 (RSP)).

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce správy a uznesenia o Afganistane, najmä na uznesenie zo 16. decembra 2010 o novej stratégii pre Afganistan¹, uznesenie z 15. decembra 2011 o rozpočtovej kontrole finančnej pomoci EÚ Afganistanu² a na uznesenie z 15. decembra 2011 o situácii žien v Afganistane a Pakistane³,
 - so zreteľom na vyhlásenia podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku Catheriny Ashtonovej z mája 2012,
 - so zreteľom na rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN o Afganistane vrátane rezolúcie č. 2096 z marca 2013;
 - so zreteľom na závery medzinárodných konferencií o Afganistane z roku 2011 a 2012 vrátane konferencie konanej v Bonne v decembri 2011, v Chicagu v máji 2012, v Kábule v júni 2012 a v Tokiu v júli 2012;
 - so zreteľom na vyhlásenie delegácie EÚ v Afganistane vydané misiou predstaviteľov EÚ v Afganistane 19. novembra 2012 o popravách osôb odsúdených na trest smrti,
 - so zreteľom na článok 110 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže EÚ podporuje obnovu a rozvoj Afganistanu už od roku 2002 a naďalej sa angažuje za jeho mierový prechod, inkluzívny a udržateľný rozvoj a stabilitu a bezpečnosť v celom regióne;
- B. keďže pomoc EÚ v rokoch 2011 – 2013 sa sústredila na kľúčové sektory riadenia (vrátane polície), poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka, zdravotníctvo a sociálnu ochranu;
- C. keďže EÚ má v blízkej budúcnosti uzatvoriť rokovania o dohode o partnerstve a rozvoji, ktorá posunie spoluprácu EÚ a Afganistanu na novú, komplexnú úroveň;
- D. keďže Európsky parlament žiadal päťročný akčný plán na odstránenie pestovania ópia prostredníctvom alternatívneho rozvoja v Afganistane v úzkej spolupráci s Ruskou federáciou;
- E. keďže vo svojom uznesení z decembra 2011 o rozpočtovej kontrole finančnej pomoci EÚ Afganistanu zopakoval svoju podporu päťročnému plánu;

¹ Ú. v. EÚ C 169 E, 15.6.2012, s. 108.

² Prijaté texty, P7_TA(2011)0578.

³ Prijaté texty, P7_TA(2011)0591.

- F. keďže podľa Úradu OSN pre drogy a kriminalitu (UNODC) počet drogovovo závislých afganských občanov stále rastie, čo má značné sociálne dôsledky pre obyvateľstvo;
- G. keďže aj napriek aktívnej úlohe EÚ v podpore opatrení na boj proti omamným látkam sú výsledky veľmi obmedzené;
- H. keďže nedostatok koordinácie medzi darcami v Afganistane a afganskou vládou znižuje účinnosť príspevkov EÚ v krajine;
- I. keďže EÚ od roku 2007 cvičí afganskú políciu v rámci misie EUPOL a posilňuje budovanie kapacít v Afganistane;
- J. keďže od vstupu Lisabonskej zmluvy do platnosti zohráva Európsky parlament kľúčovú úlohu pri udeľovaní súhlasu s novými dohodami o spolupráci;
1. pripomína pokračujúcu podporu budovaniu afganského štátu so silnými demokratickými inštitúciami, ktoré dokážu zabezpečiť dodržiavanie zásad právneho štátu a ľudských práv, ako aj silné demokratické inštitúcie, štátnu suverenitu, jednotnosť, územnú celistvosť a prosperitu afganského ľudu; pripomína, že mierová budúcnosť v Afganistane závisí od budovania stabilného, bezpečného a ekonomicky udržateľného štátu;
 2. víta úsilie a pokrok dosiahnutý v poslednom desaťročí; pripomína však znepokojenie nad bezpečnostnou situáciou a pokračujúcim násilím v Afganistane, ktorých dôsledkom je ohrozenie miestneho obyvateľstva vrátane žien, detí, národných bezpečnostných síl a zahraničného vojenského a civilného personálu;
 3. očakáva, že afganská vláda bude pripravená prevziať plnú zodpovednosť po stiahnutí medzinárodných síl; vyzýva EÚ a členské štáty, aby zvýšili úsilie o podporu vlády Afganistanu pri budovaní kapacít a národných bezpečnostných síl s cieľom dosiahnuť stabilitu a bezpečnosť ako nevyhnutný základ pre rozvoj a zabránenie vzniku vákuu po tom, ako krajina prevezme po roku 2014 plnú zodpovednosť za svoju vlastnú bezpečnosť;
 4. pripomína, že vo svojom uznesení o novej stratégii pre Afganistan načrtol nevojenskú stratégiu a zameral sa na štyri hlavné oblasti: medzinárodnú pomoc a koordináciu, mierový proces, výcvik polície a zastavenie pestovania ópia prostredníctvom alternatívnych možností rozvoja; hlboko ľutuje, že toto uznesenie neprinieslo významnejšie zmeny v prístupe ESVC;
 5. podporuje rokovania o dohode o spolupráci, partnerstve a rozvoji a zdôrazňuje, že by mala viesť k strategickejšiemu prístupu a k podpore afganských orgánov počas sťahovania medzinárodných síl a po ňom;
 6. zdôrazňuje, že nová dohoda by mala zahŕňať komplexný prístup k rozvojovým výzvam v Afganistane, ako aj k bezpečnosti, hospodárskemu rozvoju a dobrej správe vecí verejných;
 7. vyjadruje poľutovanie nad tým, že ESVC riadne neinformovala Parlament napriek svojej povinnosti informovať ho o všetkých fázach rokovaní; pripomína svoje nové výsady v oblasti zahraničných vecí, ako sú zakotvené v Lisabonskej zmluve, a požaduje plnú spoluprácu zo strany ESVC a Rady v otázke, ktorá má taký zásadný význam,

8. vyzýva afganskú vládu, aby sa pripojila k moratóriu na trest smrti;
9. zdôrazňuje, že je potrebné podporovať rozvoj infraštruktúry v mnohých oblastiach vrátane škôl a nemocníc; vyzýva EÚ, aby zvýšila svoje úsilie, a to najmä pokiaľ ide o prístup k vzdelaniu a zdravotnej starostlivosti vrátane reprodukčných práv;
10. konštatuje, že aj napriek určitému pokroku v oblasti rodovej rovnosti a základných práv v poslednom desaťročí ženy v Afganistane zostávajú najzraniteľnejšou skupinou v spoločnosti a ďalej sú vystavené vyhrážkam, zavražďovaniu a násiliu a diskriminačným právnym predpisom; zdôrazňuje potrebu – z právneho i praktického hľadiska – plného zapojenia žien do spoločnosti s cieľom zabezpečiť ich plnú účasť a skutočné posilnenie ich postavenia;
11. pripomína, že viac ako 90 % heroínu v Európe pochádza z Afganistanu a že náklady na verejné zdravie v európskych krajinách predstavujú miliardy dolárov; konštatuje však, že výroba ópia je kľúčovou sociálnou, hospodárskou a bezpečnostnou otázkou; vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že v roku 2011 výroba ópia vzrástla o 61 % v porovnaní s rokom 2010, čo predstavovalo 9 % HDP Afganistanu v tomto roku;
12. upozorňuje však na zistenia nedávnej správy Úradu OSN pre drogy a kriminalitu, podľa ktorej Taliban ovláda len 4 % ročného obchodu s drogami a miestni poľnohospodári 21 %, pričom 75 % tohto obchodu zabezpečujú vládni úradníci, polícia, miestni a regionálni makléri a obchodníci;
13. konštatuje, že v období rokov 2009 – 2011 Spojené štáty a medzinárodné spoločenstvo vynaložili 1,1 miliardy dolárov na protidrogové opatrenia bez toho, aby mali významnejší vplyv na produkciu a obchod;
14. vyjadruje poľutovanie nad tým, že protidrogová iniciatíva EÚ nepriniesla dosiaľ uspokojivé výsledky; poukazuje na to, že výroba a distribúcia drog sa podieľa na vzniku povstaleckých skupín a živí korupciu na rôznych úrovniach;
15. pripomína, že Parlament opakovane upozorňoval na konkrétny spôsob, ako vyriešiť tento problém, a vyzýval na zavedenie päťročného plánu na odstránenie ópia s konkrétnymi termínmi a kritériami, ktorý by bolo potrebné implementovať prostredníctvom osobitného úradu s vlastným rozpočtom a personálom a na základe spolupráce medzi EÚ, USA a Ruskou federáciou, ktorá je hlavnou obeťou afganského heroínu a najväčším trhom ópia na svete;
16. pripomína päťročný plán na odstránenie ópia, konkrétne zastavenie pestovania maku v Afganistane prostredníctvom alternatívnych spôsobov obživy a zákazu všetkých postupov zameraných na eradikáciu iným spôsobom ako ručne a mechanicky; vyzýva na začlenenie tohto opatrenia do dohody o partnerstve a spolupráci;
17. pripomína záväzky afganskej vlády vyjadrené na konferenciách v Kábule a Tokiu posilniť a zlepšiť volebný proces v Afganistane vrátane dlhodobej volebnej reformy, aby sa zabezpečilo, že v budúcich voľbách sa budú dodržiavať medzinárodné normy; víta oznámenie dátumu prezidentských volieb a volieb do provinčných rád v roku 2014 a prípravu na voľby v Afganistane; zdôrazňuje potrebu mobilizovať voličov

prostredníctvom zápisu občanov do registrov obyvateľstva a zaistením bezpečnosti, najmä v južných a východných provinciách;

18. poukazuje na to, že v období od roku 2002 do konca roku 2011 Európska únia vyčlenila na pomoc Afganistanu zhruba 2,5 miliardy eur vrátane 493 miliónov na humanitárnu pomoc; vyjadruje poľutovanie nad tým, že aj napriek obrovskej zahraničnej pomoci bol jej vplyv len obmedzený;
19. zdôrazňuje, že na rozdiel od prevládajúceho dojmu, že za nedostatočné poskytovanie služieb občanom je zodpovedná korupcia afganskej vlády, sa väčšina zdrojov na sociálno-ekonomický rozvoj poskytuje prostredníctvom medzinárodných organizácií, regionálnych rozvojových bánk, mimovládnych organizácií, medzinárodných zmluvných partnerov atď., a nie prostredníctvom centrálnej vlády;
20. je pohoršený skutočnosťou, že neexistuje koordinácia medzi medzinárodnými darcami, že chýbajú podrobné hodnotenia vplyvu medzinárodných civilných a vojenských zásahov, ako aj dostatočná transparentnosť a že mechanizmy pre zodpovednosť darcov sú len obmedzené;
21. odsudzuje skutočnosť, že významná časť európskej a inej finančnej pomoci sa stráca v distribučnom reťazci, a upozorňuje na štyri spôsoby, akými k týmto stratám dochádza: plytvanie, príliš vysoké náklady na sprostredkovanie a bezpečnosť, príliš vysoká fakturácia a korupcia;
22. opakuje, že je potrebné koordinovať pomoc EÚ na základe spoločného prístupu s medzinárodnými aktérmi v rámci spoločnej stratégie; víta strategický konsenzus medzi afganskou vládou a medzinárodným spoločenstvom o obnovenom a trvalom partnerstve pre nasledujúce desaťročie, ako je uvedené v záveroch tokijskej konferencie o Afganistane a tokijského rámca vzájomnej zodpovednosti;
23. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila transparentnosť a zodpovednosť v súvislosti s finančnou pomocou poskytovanou afganskej vláde, medzinárodným organizáciám a miestnym mimovládnym organizáciám, aby bolo možné zaistiť jednotnosť pomoci a úspech pri obnove a rozvoji Afganistanu;
24. zdôrazňuje potrebu regionálnej spolupráce s cieľom nazerať na Afganistan v kontexte širšej stratégie na podporu väčšej stability a bezpečnosti v širšom regióne, zdôrazňuje potrebu užšej spolupráce s Ruskom, Pakistanom, strednou Áziou, Indiou a Iránom v regionálnom rámci s cieľom riešiť otázky bezpečnosti, cezhraničného obchodovania s ľuďmi a tovarom a boja proti nelegálnej výrobe drog a obchodovaniu s nimi;
25. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov, vláde a parlamentu Afganistanu, Rade Európy a Organizácii pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe.